

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē kiṣkindhākāṇḍē

॥ pañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēsikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcāśaḥ sargaḥ ॥

kṣuttrḍabhibhūtānāṃ vānarāṇāmēkasyāṃ guhāyāṃ
pravēśastatra tairdivyavṛkṣasarōvarabhavanānāmēkasyā
vrddhāyāstapasvinyāścāvalōkanāṃ hanumatā tāṃ prati tasyāḥ
paricayasya jijñāsanam

saha tārāṅgadābhyāṃ tu
saṅgamyā hanumān kapiḥ |
vicinōti ca vindhyasya
guhāśca gahanāni ca ॥ 4.50.1 ॥

siṃhaśārdūlajuṣṭāśca
guhāśca paritastadā |
viṣamēṣu nagēndrasya
mahāprasravaṇēṣu ca ॥ 4.50.2 ॥

āsēdustasya śailasya
kōṭiṃ dakṣiṇapaścimām |
tēṣāṃ tatraiva vasatāṃ
sa kālō vyatyavartata ॥ 4.50.3 ॥

sa hi dēśō duranvēśyō
 guhāgahanavān mahān |
 tatra vāyusutaḥ sarvaḥ
 vicinōti sma parvatam || 4.50.4 ||

parasparēṇa rahitā
 anyōnyasyāvidūrataḥ |
 gajō gavākṣō gavayaḥ
 śarabhō gandhamādanaḥ || 4.50.5 ||

maindaśca dvividaścaiva
 hanūmān jāmbavānapi |
 aṅgadō yuvarājaśca
 tāraśca vanagōcaraḥ || 4.50.6 ||

girijālāvṛtān dēśān
 mārgitvā dakṣiṇāḥ diśam |
 vicinvantastatastatra
 dadṛśurvivṛtaḥ bilam || 4.50.7 ||

durgamṛkṣabilaḥ nāma
 dānavēnābhirakṣitam |
 kṣutpipāsāparītāstu
 śrāntāstu salilārthinaḥ || 4.50.8 ||

avakīrṇaḥ latāvṛkṣai -
 rdadṛśustē mahābilam |
 tatra krauñcāśca haṃsāśca
 sārasāścāpi niṣkraman || 4.50.9 ||

jalārdrāścakravākāśca
 raktāṅgāḥ padmarēṇubhiḥ |
 tatastad bilamāsādyā
 sugandhi duratikramam || 4.50.10 ||

vismayavyagramanasō
 babhūvurvānararṣabhāḥ |
 sañjātapariśaṅkāstē
 tad bilaṃ plavagōttamāḥ || 4.50.11 ||

abhyapadyanta saṃhr̥ṣṭā -
 stējōvantō mahābalāḥ |
 nānāsattvasamākīrṇaṃ
 daityēndranilayōpamam || 4.50.12 ||

durdarśamiva ghōraṃ ca
 durvigāhyaṃ ca sarvaśaḥ |
 tataḥ parvatakūṭābhō
 hanūmān mārutātmajaḥ || 4.50.13 ||

abravīd vānarān ghōrān
 kāntāraṇakōvidaḥ |
 girijālāvṛtān dēśān
 mārgitvā dakṣiṇāṃ diśam || 4.50.14 ||

vayaṃ sarvē pariśrāntā
 na ca paśyāma maithilīm |
 asmāccāpi bilāddhaṃsāḥ
 krauñcāśca saha sārasaiḥ || 4.50.15 ||

jalārdrāścakravākāśca
 niṣpatanti sma sarvaśaḥ |
 nūnaṃ salilavānatra
 kūpō vā yadi vā hradaḥ || 4.50.16 ||

tathā cēmē biladvārē
 snigdghāstiṣṭhanti pādapāḥ |
 ityuktāstad bilaṃ sarvē
 viviśustimirāvṛtam || 4.50.17 ||

acandrasūryaṃ harayō
 dadṛśū rōmaharṣaṇam |
 niśāmya tasmāt siṃhāṃśca
 tāṃstāṃśca mṛgapakṣiṇaḥ || 4.50.18 ||

praviṣṭā hariśārdulā
 bilaṃ timirasaṃvṛtam |
 na tēśaṃ sajjatē dṛṣṭi -
 rna tējō na parākramaḥ || 4.50.19 ||

vāyōriva gatistēśaṃ
 dṛṣṭistamasi vartatē |
 tē praviṣṭāstu vēgēna
 tad bilaṃ kapikuñjarāḥ || 4.50.20 ||

prakāśaṃ cābhirāmaṃ ca
 dadṛśurdēśamuttamam |
 tatastasmin bilē bhīmē
 nānāpādapasaṅkulē || 4.50.21 ||

anyōnyaṃ sampariṣvajya
 jagmuryōjanamantaram |
 tē naṣṭasaṃjñāstrṣitāḥ
 sambhrāntāḥ salilārthināḥ || 4.50.22 ||

paripēturbilē tasmin
 kañcit kālamatandritāḥ |
 tē kṛśā dīnavadanāḥ
 pariśrāntāḥ plavaṅgamāḥ || 4.50.23 ||

ālōkaṃ dadṛśurvīrā
 nirāsā jīvitē yadā |
 tatastaṃ dēśamāgamyā
 saumyā vitimiraṃ vanam || 4.50.24 ||

dadṛśuḥ kāñcanān vṛkṣān
 dīptavaiśvānaraprabhān |
 sālāṃstālāṃstamālāṃśca
 punnāgān vañjulān dhavān || 4.50.25 ||

campakān nāgavṛkṣāṃśca
 karṇikārāṃścapuṣpitān |
 stabakaiḥ kāñcanaiścitrai
 raktaiḥ kisalayaistathā || 4.50.26 ||

āpīḍaiśca latābhiśca
 hēmābharāṇabhūṣitān |
 taruṇādityasaṅkāsān
 vaidūryamayavēdikān || 4.50.27 ||

bibhrājamānān vapuṣā
 pādapāṃśca hiraṇmayān |
 nīlavaidūryavarṇāśca
 padminīḥ patagairvṛtāḥ || 4.50.28 ||

mahadbhiḥ kāñcanairvṛkṣai -
 rvṛtā bālārkasannibhaiḥ |
 jātarūpamayairmatsyai -
 rmahadbhiścātha pañkajaiḥ || 4.50.29 ||

nalinīstatra dadṛśuḥ
 prasannasalilāyutāḥ |
 kāñcanāni vimānāni
 rājatāni tathaiva ca || 4.50.30 ||

tapanīyagavākṣāṇi
 muktājālāvṛtāni ca |
 haimarājatabhaumāni
 vaidūryamaṇimanti ca || 4.50.31 ||

dadṛśustatra harayō
 gṛhamukhyāni sarvaśaḥ |
 puṣpitān phalinō vṛkṣān
 pravālamaṇisannibhān || 4.50.32 ||

kāñcanabhramarāṃścaiva
 madhūni ca samantataḥ |
 maṇikāñcanacitrāṇi
 śayanānyāsanāni ca || 4.50.33 ||

vividhāni viśālāni

dadṛśustē samantataḥ |

haimarājatakāṃsyānāṃ

bhājanānāṃ ca rāsayaḥ || 4.50.34 ||

agurūṇāṃ ca divyānāṃ

candanānāṃ ca sañcayān |

śucīnyabhyavahārāṇi

mūlāni ca phalāni ca || 4.50.35 ||

mahārḥāṇi ca yānāni

madhūni rasavanti ca |

divyānāmambarāṇāṃ ca

mahārḥāṇāṃ ca sañcayān || 4.50.36 ||

kambalānāṃ ca citrāṇā -

majinānāṃ ca sañcayān |

tatra tatra ca vinyastān

dīptān vaiśvānaraprabhān || 4.50.37 ||

dadṛśurvānarāḥ śubhrā -

ñjātarūpasya sañcayān |

tatra tatra vicinvantō

bilē tatra mahāprabhāḥ || 4.50.38 ||

dadṛśurvānarāḥ sūrāḥ

striyaṃ kāñcidadūrataḥ |

tāṃ ca tē dadṛśustatra

cīrakṛṣṇājinaṃbarām || 4.50.39 ||

tāpasīm niyatāhārām

jvalantīmiva tējasā |

vismitā harayastatra

vyavatiṣṭhanta sarvaśaḥ |

papraccha hanumāṁstatra

kāsi tvaṁ kasya vā bilam || 4.50.40 ||

tatō hanūmān girisannikāśaḥ

kṛtāñjalistāmabhivādya vṛddhām |

papraccha kā tvaṁ bhavanaṁ bilam ca

ratnāni cēmāni vadasva kasya || 4.50.41 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmīkiyē ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍe pañcāśaḥ sargaḥ ||